

Anna Staszewska

Rozprawa doktorska: *„Zarządzanie ryzykiem zdarzeń niepożądanych na przykładzie klinicznego szpitala w Łodzi”*

Metoda czarnych punktów

Dynamicznie zmieniające się środowisko funkcjonowania podmiotów leczniczych wymusza zmianę podejścia do zarządzania ryzykiem oraz opracowanie i wdrażanie narzędzi dotychczas nie stosowanych w sektorze usług zdrowotnych. Innowacyjne podejście do zarządzania ryzykiem, które zaprezentowano w pracy doktorskiej, może przyczynić się do polepszenia jakości usług zdrowotnych, obniżenia kosztów, poprawy bezpieczeństwa pacjentów i personelu medycznego oraz przede wszystkim obniżyć liczbę powikłań oraz śmiertelności pacjentów.

Niewiele szpitali opracowuje plany zarządzania ryzykiem, które zawierałyby wytyczne, wykraczające poza procedury opisane w ustawach, czy innych obowiązujących dokumentach. Dlatego też niektóre grupy zdarzeń niepożądanych nie są wychwytywane, a skutki ich wystąpienia odczuwalne są nie tylko dla zarządzających taką placówką, ale przede wszystkim dla pacjentów. Atutem metody czarnych punktów jest uwzględnienie specyfiki nie tylko podmiotu leczniczego, ale poszczególnych jego komórek organizacyjnych. Ponadto indywidualne podejście, stosowane w omawianej metodzie, pozwala na zwiększenie jej efektywności oraz obliczenie między innymi przybliżonego uśrednionego kosztu osobodnia na wybranych oddziałach, uwzględniającego wydatki ponoszone na oddziale, czy wychwycenie zdarzeń niepożądanych charakterystycznych dla danego oddziału.

Innowacyjne podejście do zarządzania ryzykiem, scharakteryzowane w zgłoszonej do konkursu pracy, może skutecznie pomóc nie tylko wychwycić zdarzenia niepożądane występujące na danym oddziale, ale również:

- zmniejszyć liczbę powikłań oraz zgonów na poszczególnych oddziałach,
- skrócić czas hospitalizacji pacjentów na oddziałach,
- polepszyć warunki bezpieczeństwa pacjentów przebywających na oddziałach,
- obniżyć koszty, jakie ponosi podmiot leczniczy oraz związane z wypłacaniem odszkodowań za wystąpienie zdarzeń niepożądanych,
- usprawnić logistykę,

co stanowi wymierne korzyści nie tylko dla danego podmiotu leczniczego, ale przede wszystkim dla pacjentów korzystających z świadczeń zdrowotnych szpitali na terenie województwa łódzkiego.

W ramach badań, prowadzonych pod opieką dr hab. Michała Marcza, autorka pracy wdrożyła w jednym z łódzkich szpitali klinicznych, metodę czarnych punktów, która umożliwiła obniżenie poziomu ryzyka występowania zdarzeń niepożądanych na badanych oddziałach.

Oprócz statystycznych analiz, metoda uwzględnia opinie ekspertów (lekarzy pracujących i znających specyfikę oddziałów na których przeprowadzane było badanie), wywiady z personelem oraz analizę innych dokumentów dotyczących funkcjonowania podmiotu leczniczego, niż dokumentacja medyczna (w celu dokładniejszej identyfikacji zdarzeń niepożądanych).

Kompleksowa analiza danych umożliwia wychwycenie, identyfikację i pogrupowanie zdarzeń niepożądanych, w tym medycznych, jakie miały miejsce podczas realizacji świadczeń zdrowotnych. W oparciu o dalszą analizę, skale ekspertskie, wskazywane są grupy czarnych punktów na każdym z badanych oddziałów oraz opracowywane zalecenia o charakterze zapobiegawczym i profilaktycznym, które mają na celu uszczelnianie poszczególnych procedur.